

VESEBETEGSÉG SZŰRÉSE

A Vese Világnapján a vesefunkciós vizsgálatok elvégzésének fontosságára és az egyéni kockázati tényezők meghatározására hívjuk fel a figyelmet! A veseműködés eltéréseinek korai azonosítása kiemelt fontosságú, és lehetővé teszi, hogy a beteg mielőbb megfelelő kezelésben részesüljön még mielőtt a vesekárosodás megtörténik.

A vesebetegségek általában lassan alakulnak ki és az észlelhető komolyabb panaszok, tünetek csak jóval később jelentkeznek, sokszor akkor, mikor a betegnek már veseelégtelensége van és vesepótló (dialízis) kezelésre szorul. A vesepótló terápia a beteg részéről súlyos életmódbeli változtatásokat igényel és az egészségügyi ellátó rendszer számára is rendkívül költséges. A rutin vizelet-, vér- és vérnyomás-vizsgálat megnyugtatóan szolgál; vagy ellenkező esetben azonosítani tudja a vesebetegség nagyon korai jeleit. Az ehhez szükséges laboratóriumi tesztek kis mennyiségű vér, illetve vizelet mintákból végzik.

Vesekárosodás esetén fehérje kerül a vizeletbe. A folyamatosan fennálló fehérje ürítés a krónikus vesebetegség korai jele. Ezt a fehérjét egy egyszerű teszt kimutatja a vizeletből. Az orvos a vérből mért szérum kreatinin érték segítségével kiszámolja a teljes vese funkcióját és a glomeruláris filtrációs rátát. A teljesség kedvéért ellenőrzi a vércukorszintet, hogy meggyőződjön a diabétesz mellitusz hiányáról vagy jelenlétéről.

A krónikus vesebetegség korai kimutatása és kezelése nem csak lelassíthatja vagy megállíthatja végstádiumú vesebetegség kialakulását, további romlását, de jelentősen csökkenti a társuló szív-, és érrendszeri betegségek megnövekedett előfordulását, ami világszerte a korai halál leggyakoribb oka.

Szérum kreatinin: A kreatinin a vérben található, az izom aktivitásából származó salakanyag. Élettani körülmények között a vese által választódik ki a vérből, ám mikor a veseműködés lelassul vagy beszűkül, a kreatinin szint megemelkedik. Ez az oka, hogy a szérum kreatinin szint alkalmas a vese működésének vagy a GFR-nek a becslésére.

Glomeruláris filtrációs ráta (GFR): A GFR az aktív vesefunkciót jelző paraméter. Ez az érték a szérum kreatinin szintből számítható. Normál értéke 100 ml/perc körüli, az alacsonyabb értékek pedig a normális vesefunkció bizonyos hányadát jelzik. Ha a GFR 60 ml/min alá esik, szükséges, hogy vesegyógyász szakorvoshoz (nefrológushoz) kerüljön a beteg. Ha a kezelés, amit a nefrológus alkalmaz, nem képes a GFR további romlását megakadályozni, dialízis kezelést vagy vese transzplantációt fog javasolni. A GFR 15 alatti értéke jelzi, hogy a vesepótló kezelések elindítása elkerülhetetlen.